Ч. 11 (13.909). Львів, середа 16. січня 1935. Poułtowa oprata opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·50 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол. Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Німеччина приступить до італійсько-французького союзу.

БЕРЛІН, ПАТ. В останніх днях відвідали амбасадори Франції та Італії у Берліні міністерство закордонних справ з метою вислідати згоду Німеччини, щоби приступила до французько-італійського союзу. Амбасадорам заявили що покищо в Берліні ждуть на тексти римських протоколів. Німецький уряд мабуть згодиться підписати римські протоколи, хоча вони насувають великі застереження в Німеччині.

7 500 боєвих літаків у СССР.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Американський журналіст Люї Фішер, постійний від кількох років кореспондент у Москві, оголосив у „Ню Кронікль" статтю про повітряні сили СССР. Люї Фішер пише, що в дні 1. січня ц. р. большевики мали 3.500 літаків і 1.500 гидроплянів. Крім того 2.500 літаків вживають до цивільної комунікації. Їх можуть кожної хвилини на випадок війни озброїти як боєві літаки. Фішер запевняє, що між Францією і СССР ведуться переговори про вжиття большевицької летунської армії на випадок війни з Німеччиною.

Політичний страйк у Сарбрікен.

ПАРИЖ, ПАТ. АВАС повідомляє зі Сарбрікен, що в копальні Паскаль дійшло до страйку вуглекопів з політичних причин. На 320 вуглекопів прийшло до праці 36 робітників. Причини страйку такі: В дні 9. січня ц. р. один з вуглекопів на прохання гітлерівців виїхав до Франкфурту над Майном, де виголосив до радіо гостру промову проти французької управи сарських копалень. Управа копальні рішила вигнати цього робітника. Тоді його товариші на знак солідарности почали страйк.

Призначення директора

Хліборобського Ліцею з українською мовою навчання.

На підставі уповноваження міністерства освіти з дня 9. січня ц. р. заанґажувала Кураторія Львівської Шкільної Округи на директора Хліборобського Ліцею з українською мовою навчання в Черниці, пов. Жидачів, інж. д-ра Михайла Холєвчука, дотеперішнього директора Т-ва „Сільський Господар". Новопризначений директор ліцею обняв уже обовязки і переводить вступні праці над його організацією.

Пригадуємо, що речинець вписів до ліцею, які переводить Кураторія Львівської Шкільної Округи, минає з днем 10. лютого ц. р. Тому рефлектанти повинні внести подання про принятття до цього часу.

Віднайдення невідомої опери „Мазепа".

ПАРИЖ, (Офінор). Відомий український композитор Ю. Пономаренко віднайшов у крамниці старих нот в Парижі оперу „Мазепа" в пятьох актах, видану в Бордо 1892. року. Оперу цю, що була зовсім забута, а можливо й зовсім незнана в українських музичних колах, написала ґрафиня де Ґран Валь, учениця Сен Саенса і відома в свій час жінка-музик. Видана вона була вже після смерти авторки в невеликій кількости примірників і винайдений примірник є певно великою рідкістю. Цей примірник набуло Музичне Т-во імени Копиця в Парижі, яке вживає заходів, щоб улаштувати переслухання опери в присутности фахівців українців та французів.

Справа Всеукраїнського Конґресу

у швайцарській пресі.

„Нає Цюріхер Цайтунґ" подала повідомлення про нараду українських краєвих та еміґраційних партій у справі майбутнього Всеукраїнського Конґресу зазначуючи, що причиною обєднання українських національних сил є загострення противукраїнської політики московського уряду.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Дивна історія.

Пишуть нам:

В селі Переволочній, золочівського повіту, виявилося дня 24. грудня м. р., що хтось знищив портрет през. Мосціцького у шкільній салі; учителька К., яка у міжчасі збожеволіла, заявила перед поліцією, що вона є справницею цього вчинку, але попри те своїми зізнаннями обтяжила деяких молодих селян, яких поліція арештувала, а саме Юрка й Івана Литвинів та Петра Івонова з с. Стовпина. Також арештувала поліція місцевого вчителя.

Але на тому не скінчилося.

напередодні українських Різдвяних Свят переводили поліційні аґенти допити так як у справі знищеного портрету, як щодо заходів молоді основувати самоосвітній гурток. Поліція зарядила, крім того особисті зголошування кількох молодих селян у часі українських Різдвяних Свят на постерунку поліції в Соколівці, а селянина Михайла Щуровського арештувала за те, що він, мовляв, читав зібраним селянам таку небезпечну книжку, як д-ра Б. Барвінського „Оповідання з рідної історії" (шкільний підручник для почткових кляс середніх шкіл, одобрений Кураторією!)

Арештовані перебувають у золочівській вязниці і ними повинні зацікавитися місцеві адвокати.

Понад 90 відс. за Німеччиною.

ВЕЛИЧЕЗНА ПЕРЕМОГА НІМЦІВ У САРЩИНІ.

Львів, 15. січня 1935.

ЖЕНЕВА, ПАТ. Офіціяльні висліди плебісциту у Басейні Сари: Право голосування мало: 539.542 осіб. Віддало голосів: 528.704. За статус кво висловилося: 46.613. За прилуку до Франції: 2.083. За прилуку до Німеччини: 476.089. Неважних голосів: 501. Білих карток: 1.256.

Комунікат ПАТ-а із Сарбрікен покривається з повищим женевським комунікатом, виказуючи лише мінімальні відхилення.

*

Цифри офіціяльного комунікату говорять більше, ніж найпалкіша промова. Передовсім величанська громадська зрілість населення, яке пішло до голосування у 98 проц. Безперечно — грав тут ролю й організаційний апарат, який н. пр. дбав про довіз недужих до місця голосування, опікувався приїзжими, влекшував голосування працюючим і т. д. А проте ніяка організація не помоглаб, колиб не було пригожого для організування людського елементу, колиб не було в народі почуття потреби організації, як допомічного чинника при виконуванні громадського й патріотичного обовязку.

Імпонуючій скількості голосуючих відповідає теж імпонуюча скількість відданих голосів за поворот Басейну Сари до державного звязку з Німеччиною. Коли підрахувати голоси тих, що висловилися за прилуку краю до Франції, за збереження нинішнього стану, і тих, які віддали білі картки, то сума всіх тих явних і скритих противників прилуки краю до Німеччини не досягає 10-ти відсотків усіх відданих голосів.

З недільним голосуванням у Сарі звязані ще два моменти. Перший з них, це 100-відсоткова певність правильности статистики виборів. Вибори переводила міжнародня комісія під охороною міжнародного військово-поліційного корпусу. Безпосередньо після закінчення праці, комісія повезла до Женеви не тільки офіціяльні рапорти про вислід голосування, але й 60 скринь з відданими при голосуванні картками виборців. Той спеціяльний поїзд стояв на території Сарщини під охороною англійських військ, на території Франції охороняла його французька жандармерія, у Швайцарії берегла його швайцарська міліція. Виборчі картки будуть спалені в присутності членів Ради Ліґи Націй після того, як Комісія складе їй офіціяльний рапорт. Станеться це вже в найближчу середу. Словом, ніхто, абсолютно ніхто у світі не може мати найменшого сумніву щодо того, що ні один голос не вийшов з виборчої урни інакший, ніж до неї ввійшов, що ні одно „чудо" не могло там статися і що виборчі карточки падали до урн дійсно як до сейфів, що їх не берегли ніякі політичні митарі.

Але поруч із цим моментом сарського плебісциту вся ворожа й неприхильна Німеччині преса підкреслює терор націонал-соціялістів, виписуючи на цю тему найстрашніші речі. Можна би безперечно погодитися, що 1) існування на території Сарщини міжнародньої комісії і міжнародньої військової сили не допускало до ніяких яскравих аґітаційних вибриків: факт але-

штування навіть високих партійних націонал-соціялістичних місцевих достойників під закидом недозволеної агітації, вказує найкраще, що міжнародні плебісцитові чинники, між якими французи мали з природи річи найбільший голос, не робили собі великих церемоній і користали зі своїх прав у цілій повноті. З другого боку не підлягає теж сумнівові, що на на..елення плебісцитової округи офіціяльні і партійні чинники III. Німеччини робили сильчий моральний натиск. Але знову таки: коли читати агітаційні промови, які виголошували соціялістичні й комуністичні промовці („єдність робітничого фронту“), то видно, що і вони мали змогу виявляти беззастережно свої погляди, — і націонал-соціялісти мають право закидати їм зрадництво батьківщини. Колиб теж правдивими були всі прогнози противників III. Німеччини, то можна міркувати, що при всьому натискові ззовні — таки скількість голосуючих за втриманням статус кво булаб більша! Ні, якнебудь рахувати, вислід сарського плебісциту є великою перемогою німецького патріотичного духа та одночасно великою перемогою істнуючого режіму, — без огляду на всі його хиби. За прилукою Сарщини до Франції голосували лише сарські французи, за втриманням дотеперішнього стану — соціялісти й комуністи, за прилукою до Німеччини — всі інші.

Між тими іншими найшлись і католики, найсильніша група місцевого німецького населення. Із оригінальних репортажів нашого кореспондента ред. Р. Голіяна (м. і. гл. Різдвяне число „Діла“) наші читачі знають про той глибокий душевний конфлікт, який мусіли пережи вати сарські католики, коли мали рішитися — при якому з трьох запитів виборчої карточки ставити хрестик. Перемогло почуття патріотизму й національної єдности. Останні вістки — про побут на терені Сарщини б. канцлера Брінінга, про приїзд туди на кілька днів перед плебісцитом фон Папена, про маніфестаційні деякі проповіди високих католицьких духовників, — все це каже догадуватися, що відповідальні німецькі чинники дали німецьким католицьким провідникам якісь гарантії зміни дотеперішньої, справді шкідливої та дивоглядної політики супроти католицизму, політики, яка у величезній мірі причинилася до міжнародньої політичної ізоляції Німеччини.

Зате висліди плебісциту дають німецькому урядові дуже поважний атут — і проти всієї антигітлерівської закордонної пропаганди і проти прихильників того духа, з якого зродилася 16-літня окупація Сарщини. Французький уряд Фляндена, завертаючи на короткий час перед плебісцитом з тієї дороги, резигнуючи з первісних плянів анексії того краю та передбачуючи вислід плебісциту, — виявив велику державно-політичну мудрість. Нема сумніву, що тепер Рада Ліги короткою процедурою передасть Сарщину Німеччині, спіраючись на франко-німецькій умові, — а протести Макса Бравна можуть хіба викликати за кордоном несмак та ще дуже скріпити моральний авторитет Гітлера.

Плебісцит у Басейні Сари закінчує болючу сторінку версайського трактату. Перекреслення того одного насильства промощує дорогу Німеччині до повороту до міжнародньої співпраці. Одночасна фактична леґалізація німецького дозброєння дозволяє англійській дипльоматії виступати вже отверто у ролі посередника у справі повороту Німеччини до Ліґи Націй.

Тому і посередньо і безпосередньо сарський плебісцит має величезне політичне значіння. Вислід плебісциту найболючіше бє також по Совітах, які грають виключно на франко-німецькій зорожнечі. Сьогодні валиться вся будівля, з таким трудом будована Літвіновим і Барту.

На парляментарній арені.

З нарад соймової буджетової комісії.

Дня 10. січня передполуднем радила **соймова буджетова** комісія над ресортом **міністерства загр. справ.** Згідно з щорічною практикою велась і тепер буджетова дискусія не довкола всієї політики міністра закордонних справ і провідних її засад, але тільки щодо справ, так сказати, орґанізаційних, звязаних з предложеним прелімінарем. Найбільше уваг присвячено пропаґандивній праці всіх закордонних польських представництв, зокрема їх діяльности в ділянці господарській і поширення експорту з Польщі та дотично охорони польських громадян за границею. Наради велися в присутности віцеміністра закордонних справ Шембека на основі реферату пос. Валевського. В імени Українського Клюбу взяв участь у засіданні комісії **пос. д-р В. Загайкевич.** З уваги на виключення зпід дискусії справ загальної політики порушив бесідник лише справу масових арештувань і розстрілів українців у Совітах. Промовець представив, як безнастанна поворотна хвиля екстермінаційної політики Московщини супроти України й українців довела в першій декаді грудня мин. року до безчисленних арештувань і розстрілів у Києві українських діячів, між ними находилось кількох еміґрантів з границь Польщі, які враз з родинами найшлися в межах Большевії. Бесідник зазначив, що хоча арештовані й розстріляні були як комуністи або большевикофіли противниками політичними і великими шкідниками українських національних змагань та розсадниками погубної большевицької отруї, то все таки, згідно з протестом найширших кол українського громадянства проти подій на Великій Україні і масових персекуцій, мусить як українець піднести голос проти цієї екстермінаційної політики московських окупантів України. Д-р Загайкевич запитав міністра, чи він цікавиться тими подіями в напрямі провірення, чи поміж увязненими й розстріляними та їх безпомічно полишеними родинами нема громадян польської держави. По переведеній дискусії, яка, як згадано, оберталась у вузьких границях, віцеміністер Шембек, відповідаючи на поодинокі запити і закиди на виводи пос. д-ра Загайкевича, заявив, що, оскільки міністерству відомо, поміж арештованими і розстріляними в Києві громадян Річипосполитої Польської не було.

*

Того самого дня пополудні радила до півночі **буджетова комісія** над прелімінарем **міністерства справедливости** у приявности міністра Міхаловського, віцеміністра Сечковського і начальників поодиноких департаментів того міністерства. Над рефератом **пос. Зайдлера** (як відомо, всі реферати мають члени ББ) вивязалась відтак широка дискусія, у якій забрали голос представники всіх партій і клюбів. Від Українського Клюбу виголосив довшу промову **пос. д-р Загайкевич,** обговорюючи основно всі справи, що дотикають українців, звязані з ресортом міністерства справедливости. Згадавши, що відемною стороною реферату пос. Зайдлера є недостача всякого критичного насвітлення діяльности міністерства справедливости, задержався промовець напеpед над справами законодатними. У факті видання цілої маси правних норм і то в найбільшій частині безпосередньо перед скликанням сойму, як розпорядків президента, добачує промовець, усунення парляменту від властивого, а то й одинокого його завдання та права, яким є законодавство. Є це дальша послідовна політика уряду, що прямує до постпонування, а то й цілковитого усунення сойму від голосу, з одинокій йому полишеній ділянці. Вислідом цього є недбайливість і невмілість в укладі деяких декретальних законів, які безнастанно улягають новелізації шляхом нових декретів, зі шкодою для лінійности і трівкости правового життя. Тому бесідник називає це законодавство законодавством експериментальним. Обговоривши зокрема новий закон **про судові оплати,** який обовязує від нового 1935 року та його недостачі (висота впису, висота касаційних кавцій, недостача унормування належитостей за доручення і т. д.) та декрет з дня 24. X. 1934 р. про деякі проступки проти безпеченства держави й очеркнувши цей проєкт, як грізний т. зв. кавчуковий патент, який дозво-

Мін. Бек захорів у Женеві.

Мін. Бек, що приїхав до Женеви на сесію Ліґи Націй захорів підчас подорожі. Лікар ствердив бронхіт лівого боку леґенів і поручив мін. Бекові не кидати ліжка. Тому теж мін. Бек не був в понеділок пополудні на засіданні Ради Ліґи. Мін. Бек приняв у себе турецького міністра закорд. справ Тевфік Руждi Араса, предсідника теперішньої сесії Ради. Конференція послужила Бекові зорієнтуватися в цілості справ, що є на денному порядку Ліґи. Вечором мін. Бек приняв малярського міністра закорд. справ Каню.

Ляваль заспокоює Літвінова.

„Еко де Парі“ повідомляє, що ком. Літвінов у розмові з Лявалем настоював, щоб посунути вперед переговори в справі сх. пакту. „Евр“ твердить, що Ляваль дав большевицькому комісареві запевнення в звязку із затривоженням, яке міг би в Москві викликати римський пакт. „Пті Парізієн“ повідомляє, що розмова між обома політиками тревала дуже довго, бо римський пакт викликав затривоження в СССР. Там бояться, що римський пакт це пакт чотирьох в іншій формі.

Голосування у Сарщині.

ДИСЦИПЛІНА ТА СВЯТОЧНИЙ НАСТРІЙ.

Виборчі бюра в Сарщині почали працю в год. 7.30 рано. За пів години полагодили формальні справи та відчинили бюра для голосуючих. У виборчих льокалях процедура відбувалася згідно з устійненими приписами, при повній тишині. Всякі жести, слова в середині льокалів були заборонені.

Передполуднем приїхало останніх 15 спеціяльних поїздів, що привезли управнених до голосування, в тому два поїзди із Франції. Весь день поїзди, трамваї, автобуси й вантажні авта перевозили безплатно горожан Сарщини, управнених до голосування в інших місцевостях, ніж ті, в яких живуть. Загалом ок. 80 тисяч людей мусіло їхати до тих місцевостей, в яких жили в 1919 році. На вулицях міст і в селах святочний настрій, всюди строга дисципліна. Майже всі доми прикрашені зеленю,в деяких місцевостях побудували тріюмфальні луки, в інших вулиці обсадили смерічками. На мурах повно афіш німецького фронту, дуже мало афіш за статус кво.

На німецькому кордоні одною лише стацією за три ост. дні переїхало 25 тисяч управнених до голосування, в цьому багато хорих. На кордоні були спеціяльні санітарні станиці.

Голяндія прийме еміґрантів зі Сарщини.

ГАҐА, ПАТ. Голяндський уряд дозволив на приїзд еміґрантам зі Сарщини, коли їх викинуть як небажаних чужинців.

Залізнича катастрофа у Манджу-Ко.

ПЕКІН, ПАТ. Між Мукденом і Шангаквавом перевернувся військовий японський поїзд. Згинуло 12 вояків, 18 ранених. Кружляють поголоски, що катастрофу спричинили повстанці.

ляє всьому надати характер протидержавного ділання і підтягнути під постанови цього закону, який обмежує право вибору оборонця, не допускає апеляції, а лиш касацію і т. д., перейшов промовець до справ натури особової. Політику міністерства справедливости в тій ділянці назвав бесідник протиінтелектуальною, бо вона забиває всякий інтелект у судівництві. Засоби судової адміністрації, пристосовані до судів, убивають інтелект судейський. Такий самий характер має повне знищення **адвокатури**, як одинокого від уряду незалежного інтелектуального чинника. Знищення адвокатури оправдує хіба тезу, що „правний речник має рацію істнування тільки у правовій державі".

Довше спинився наш промовець над справою **нотаріяту**, у якому поведено безпощадну боротьбу проти українців. На 133 нотарів в окрузі львівської апеляції в 1923—1928 рр. було нотарів-українців 32. Тепер у тій самій окрузі на загальне число 167 нотарів є українців 17. Утворено засаду, що українець може бути іменований нотарем лиш на посаду, опорожнену українцем. У цей спосіб вже згори обмежено можливість бути українцеві нотарем. Одначе і цю засаду проломлюють на шкоду українців, бо напр. у Коломиї по смерти нотаря Лучаківського став на його місце нотар поляк. Є дальшою засадою, що нотарям-полякам не вільно давати у своїх канцеляріях праці в характері асесорів, аплікантів та канцелярійного персоналу — українцям, які здані лиш на українські нотаріяльні канцелярії. В цей спосіб на одну нотаріяльну канцелярію, обсаджену українцем, припадалоб 2-х асесорів чи пак аплікантів, яких тепер є около 35, що очевидно замикає багатьом аплікантам змогу праці в нотаріяті. А що, як відомо, українці мають самі гірші та менші нотаріяльні канцелярії, так що не є в силі оплачувати помічних аплікантських сил, — тож гороскопи на будуче для українських нотаріяльних аплікантів є ще гірші. В останніх часах усі нотарі поляки виповіли посади занятим у них українцям, пояснюючи, що такий мають приказ з гори. Деяким заявили їх патрони, що вони взагалі є счеркнені з нотаріяльної лісти і що ніде не будуть приняті. Письменного рішення звільнені з посад чи пак счеркнені з нотаріяльної лісти апліканти, хоч цього домагаються, не дістають, через що не можуть доходити своїх прав. На чиє зарядження і на чий приказ це діється, годі збагнути. Одні кажуть, що на приказ президента львівського апеляційного суду, інші, що на приказ президента нотаріяльної львівської Палати. Дотепер міністри справедливости та президенти львівської апеляції запевнювали, що при персональних обсадах іде лише про кваліфікації даного кандидата, при чому справа національности не грає ролі. Одначе теперішня персональна політика в судах і в нотаріяті доказує щось протилежне, доказує, що й на цьому полі йде екстермінаційна політика проти українців. Цим і пояснює бесідник творення нотаріяльними польськими канцеляріями спілок, які лучать в одну канцелярію дві, а то і три окремі нотаріяльні канцелярії. Робиться це тому, що теперішній молодий польський нотаріяльний нарибок не в силі заспокоїти запотрібування польських нотаріяльних канцелярій.

Обговоривши справу судових газетних конфіскат, зокрема справу конфіскати повісти д-ра А. Чайківського під наголовком „До слави" (що врештою є предметом окремої інтерпеляції в соймі та було в „Ділі" освітлене д-ром Бараном), зупинився посол д-р Загайкевич над справою тюремщини, **численних арештувань** і політичних процесів. 24 прц. превенційно увязнених без правосильного судового вироку, яке то число буджетовий референт уважав проявом відрадним і потішаючим, д-р Загайкевич уважає проявом страшним і тому виступає проти надмірного пристосування превенційного арешту. Обговоривши масові й численні процеси проти українців і то тепер не лиш за приналежність до УОН, але й проти духовенства та селянства з нагоди свята „Молодь Христові", з нагоди процесій і панахид на могилі поляглих, з нагоди посвячування хрестів на могилах незнаного вояка, що в результаті довело в 1933 р. до покарання 86 осіб української національности на суму 232 літ, а за 10 місяців 1934 р. до покарання 247 українців, разом счисливши на кару 765 літ вязниці, стверджує пос. д-р Загайкевич, що годі говорити про нетенденційні виміри карної справедливости. На доказ цього, що це не є твердження абстрактне, покликується бесідник на листопадову полеміку поміж послом Жулавським і ББВР дотично колишнього ґенерала Кшемінського, щодо якого заявив був у соймі пос. Мелзінський (ББ), що ґен. Кшемінський свого часу як австрійський авдитор обняв цю посаду на приказ ґенерала Ридза-Сьміглого та на тому становищі урятував від смерти багато польських леґіоністів, увільнюючи їх, хоча їх провина була доказана. Цей факт ствердив був також у своїй енунціяції ґенерал Ридз-Сьміґли. Отже безперечний доказ пристосовування в справах чисто судових власної державницької політики в міру потреби й пожитку національно-державницького. Таку власне політику веде тепер міністерство справедливости в політичних процесах проти українців.

Відтак задержався пос. д-р Загайкевич при справі масових арештувань українців без найменшої підстави по убивстві міністра Перацького. Наперед арештували, а відтак щойно шукали за мотивами підозріння. Слідство в тій справі вів прокуратор при слідчім відділі м. Варшави й окремий судця для спеціяльних доручень. По виказанні непричасности до убивства мін. Перацького придержують арештованих як підозрілих у приналежности, або симпатиків до ОУН і слідство протягається цілими місяцями. У звязку з цим згадав промовець про **енунціяцію міністра Міхаловського з 10. липня мин. року** в справі виновників убивства мін. Перацького. Д-р Загайкевич заявив, що це факт відокремлений, досі не практикований, щоб у часі, коли почались карні доходження, коли справа находиться в суді і заки ще суд видав своє правосильне рішення, щоб хтонебудь, а тим менше такий авторитативний чинник, яким є міністер, видав згори осуд про цю справу, який все пересуджує. Таку енунціяцію можна розуміти тільки як змагання усунути здогади публичної опінії від всяких інших у цій справі підозрінь та міркувань. Змагання, яке згори надає авторитативний напрям розвязки цієї справи. Денебудь має своє коріння убивство мін. Перацького, бесідник уважає того роду енунціяцію невластивою, бо передвчасною і в своїх наслідках для найширших кол українського населення дуже погубною.

Врешті обговорив бесідник справу **Берези Картуської**, за яку міністр справедливости є відповідальний нарівні з міністром внутрішніх справ. Цій справі присвятив пос. д-р Загайкевич ширші основні уваги. З цілої низки справ, обговорених представником Українського Клюбу, слід ще згадати справу коморників, передречинцевого звільнювання від кари, потребу амнестії для політичних вязнів, з відтак справу скасування Окружного Суду в Сяноці і приділення приналежних до нього городських судів до окружних судів у Ряшеві та Яслі, значить: до округи Апеляційного Суду в Кракові. Справу цю обговорив промовець основно зі становища юридичного, практичного для заінтересованого населення і передовсім зі становища національного українського. З уваги на те, що справа ця була на сторінках „Діла" докладно зясована, пропускаємо основні виводи представника Українського Клюбу.

Всім промовцям **відповідав на кінці міністр Міхаловський,** який заявив, що в справі приділювання посад не стоїть на становищі національному, але мусить уважати на льояльний спосіб думання кандидатів. Відповідь міністра в справі убивства мін. Перацького „Діло" вже зреферувало, тому її тут не наводимо. Щодо амнестії, то мін. Міхаловський заявив, що про загальну амнестію тепер не думає, а індивідуальна амнестія належить до щоденних праць міністерства справедливости. Одначе не має наміру ані не робить приготувань до якихсь масових помилувань. Дотично поголосок про реформу адвокатури міністр заявив, що є ріжні проекти в цій справі. З одним конкретним проектом звернулась до міністра Начальна Рада Адвокатів, представляючи йому устно цю справу. Про реформу устрою адвокатури думає покищо Начальна Рада Адвокатів і її елаборат може бути предметом міркувань у недалекій будучности.

Після плебісциту у Сарщині.

ЕНТУЗІЯЗМ У НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 15. 1. ПАТ. Ціла Німеччина з великим напруженням ждала цілу ніч на вислідів плебісциту. У Німеччині не сподівалися такої світлої перемоги. Вислідн голосування кращі від усяких сподівань. Коли радіо оголосило підсумки голосів, повновласник канцлера Біркель склав до радіо у Нойштадт звіт канцлерові з ходу голосування. Біркель підкреслив, що щойно тепер світ зрозуміє, що Рен є німецькою рікою, але не є кордоном Німеччини.

ПРОМОВА ҐЕБЕЛЬСА.

САРБРІКЕН, 15. 1. ПАТ. Нині ранком мін. Ґебельс виголосив до радіо промову, в якій подав канцлерові Гітлерові офіційні підсумки плебісциту і візвав німецький нарід гідно відсвяткувати цю історичну хвилину.

ПОДЯКА І ЗАЯВА КАНЦЛЄРА ГІТЛЄРА.

БЕРЛІН, 15. 1. ПАТ. Опісля коротку промову до радіо у Мінхені виголосив канцлер Гітлер, який подякував мешканцям Сарщини в імени німецького народу за висловлені докази льояльности і візвав їх зберігти в теперішній хвилі найстрогішу дисципліну. Ваше рішення уможливлює нині скласти заяву про замирення в Европі. По прилученні басейну Сари Німеччина не буде ставити до Франції ніяких територіяльних вимог. Нашим бажанням, щоби часи сумної кривди замирили народи Европи. Хоча Німеччина рішена запевнити собі рівноправність, всеж таки не буде відтягатися від сповнення конечних вимог з метою привернути правдиву солідарність народів в обличчі теперішніх небезпек.

В. БРИТАНІЯ ЗА ПОВОРОТОМ НІМЕЧЧИНИ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

ПАРИЖ, 15. 1. ПАТ. Учора відбулося засідання ради міністрів під проводом прем. Мекдональда, яка радила над справою повороту Німеччини до Ліги Націй. Мін. Саймон склав звіт зі своєї розмови з мін. Лявалем у Женеві. Британський уряд буде тісно співпрацювати з французьким урядом. Рада міністрів рішила після корисного висліду плебісциту у Сарщині запросити Німеччину вернутись до Ліги Націй. Коли треба буде, мін. Саймон виїде до Женеви.

МАСОВО ВТІКАЮТЬ ДО ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. 1. ПАТ. До французького консуля у Сарбрікен зголосилось учора 1.000 осіб з проханням дозволити їм на виїзд до Франції. Свої прохання мотивують острахом перед репресіями гітлерівців. Деякі одержали листи з погрозами. Французький консуль видав комунікат, що візи виставить до 24 годин.

СОЦІЯЛІСТИ НЕВДОВОЛЕНІ.

САРБРІКЕН, 15. 1. ПАТ. Учора вечором „Фольксштіме" оголосила відозву провідників фронту єдности Бравна і Пфордта п.н. „Ведемо далі боротьбу". Відозва накликує прихильників до манифестації і створити оборонну організацію, яка змірялась би зі службою безпеки німецького фронту.

Нинішній день вільний від праці. Майже всі крамниці, фабрики і промислові заведення замкнені, працюють тільки деякі. Школи теж замкнені. Провідники німецького фронту заповідають величезні манифестації. Вже вчора вечором члени німецького фронту вийшли на вулиці в одностроях пробоєвих відділів. Тому вже дійшло до кривавих сутичок з прихильниками одноцілого робітничого фронту.

ВЕЛИКАНСЬКЕ ВРАЖІННЯ У ЖЕНЕВІ.

ЖЕНЕВА, 15. 1. ПАТ. Предсідник плебісцитової комісії повідомив телефонічно генерального секретаря Ліги Націй про вислід плебісциту у Саршині. У будинку Ліги зійшлися численно закордонні журналісти й урядовці секретаріяту. Офіційний вислід, який оголосили щойно в год. 8.30 рано, викликав велитенське враження, бо ніхто не сподівався такого великого відсотку голосів за поворотом до Німеччини. Здогадуються, що Рада Ліги вже незабаром вирішить справу прилучення басейну Сари до Німеччини.

Проти пропаганди большевизму.

НЮ ЙОРК, 28. грудня. (Вл. кор.) — Метю Волл, урядуючий віцепрезидент Американської Федерації Праці, оголосив сьогодні в ґазетах листа, що його вислав він до конґресмена МекКармака, предсідника для розсліду не-американських затій.

Волл каже, що на підставі часописних вісток він прийшов до висновку, що в американських середніх і вищих школах йде жива пропаганда комунізму, ведена самими професорами під покришкою наукових теорій. Це деморалізує наскрізь американську молодь та настроює її ворожо до свого уряду.

Дальше згадує Волл, що цю кампанію ведуть подекуди професори під терором чинників споза школи, а тим нарушують основи вчительської повагн. Щоби зробити цьому кінець Волл домагається від МекКармака, щоб він звернув пильну увагу на ті большевицькі затії і перевів конґресове слідство, наскільки в тих ґазетних новинках є правди.

Гемілтон Финш, конґресмен з Бронксу, що від давна слідкує за большевицькою пропагандою, висловився про таку професорську пропаганду осьтак:

Ті професори, що не мають практичного досвіду у веденні публичних справ, з радістю висмівають всі недостачі або невдачі американського уряду, а зате хвалять все, що походить із совітської Росії.

Одна з ґазет домагається з того приводу, щоби предложити учителям до вибору: або заяву льояльности для Америки, або білет їзди до Москви.

ДОМАГАЮТЬСЯ ЗІРВАННЯ ВЗАЄМИН ЗІ СОВІТАМИ.

Старий конґресмен з Мессечусетс, Джордж Тинкгем, заявив у Вашинґтоні, що він зажадає, щоб уряд Злучених Держав зірвав усякі взаємини із Совітським Союзом і відкликав своє визнання.

Він сам був минулого літа у Совітському Союзі і пізнавши тамошні відносини, каже, що то країна, де царить варварство, анархізм та безбожництво, а влада Америки не сміє того піддержувати своїм визнанням.

Він сказав:

Совітський Союз контролюють терористи убийники, які систематично заморили голодом на смерть 10 до 20 міліонів людей тільки з політичних розрахунків, і далі вбивають та морять людей голодом. Ті терористи-вбивники завели воєнне насадження атеїзму.

Совіти проповідують доктрини, противні нашій конституції і спрямовані на знищення нашої культури. Ті доктрини поширюють при допомозі большевицької пропаганди і в Америці. Їх осудили всі, а між ними Американська Федерація Праці.

Якщо Америка відкличе своє визнання Совітів, це покладе кінець використовуванню американського кредиту і грошей для ширення світової революції і насадження жорстокого варварства.

Московський визиск на голодній Україні.

До европейської преси дісталися вже поодинокі відомости про нове страшне поширення голоду на Україні з початком зими. Посереднім ствердженням цього голоду може бути постанова Ради Народніх Комісарів СССР та Центрального Комітету Партії про збіжеву позичку колхозам районів навіщених елементарним лихом. Хоч позичку цю призначено на насіння, виживлення населення та годівлю худоби, але очевидне, що це збіжа має рятувати населення від масового вимирання. Незвичайно характеристичне, що переважна частина цієї „позички" призначена для України та районів з великим відсотком українського населення. Із 69 міліонів 197 тисяч пудів колхозам Української ССР призначено 38.550 тис. пудів. Поза тим колхози Азовсько-Чорноморського краю дістають 4.000 т. п., Північний Кавказ 1.100 т. п., Сталінський край 7.000, Саратовський 7.000., Воронізька область 1.370. На райони з переважно московським населенням — Середньо-Волжський та Західно-Сибірський край припадає разом 10.000 тис. п.

Отже з України та інших „бунтівничих" районів видушили збіжа навіть по московській мірці забагато. Збіжеву позичку дається „безпроцентово", але в осени цього року при її звороті буде начислятися на кожних 100 пудів 10 пудів на користь держави за „урядові та транспортові видатки". Себто українське населення має платити десять лихварських процентів Москві за те, що окупаційна влада видушила з нього забагато збіжа. Скільки заробляє Москва на продажі муки та хліба по скасуванню карток на них, обчислити, розуміється, неможливо. *(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)*

Москва в другому році другої пятилітки.

НЮ ЙОРК, 31. грудня. (Вл. кор.) — Герберт Никербокер, кореспондент „Ню Йорк Джернал" та „Інтернешенел Нюз Сервис", прислав сьогодні телеграму з Москви про свої перші враження із совітської Росії.

Пише без обиняків, наскільки цензура перепускає його поміщення. Починає від відвідин у величавому готелі Метрополь. Вдарив його розтратність тамошніх гостей. Вони платять за один бальоник 5 рублів саме стільки, що щоденна платня совітського робітника, на те, щоби пустити його під стелю і там спричинити його вибух. Найменший рахунок в ресторані того готелю дає 35 рублів, отже стільки, скільки Совіти платять робітникові в тиждень.

Гості в ресторані це вищі совітські чиновники й червоноармійські офіцири. Цього не бувало за часів НЕП-а, ні за часів першої „пятилітки". Це щойно нова „пятилітка" створила новий тип гостя. Чужинців там повно, але їх не рахується.

Коли після цілонічної забави виходять гості на двір, саме тоді стрічають цілі гурти дівчат у верхньому робітничому вбранні, як вони спішать під землю, копати новий тунель. При дверях стоїть дитя-прошак, але це не те дитя, що колись стояло за НЕП-а, це вже з другої пятилітки.

Тамто було босе й не сміло промовити слова. Крім того тамто ішло гурмою з іншими. Оце нове йде само, має взуття, і просить не хліба, а „валюти", тобто чужинецьких грошей, в першу чергу американських.

Якраз в тому самому часі совітський уряд розголошує, що приходить кінець капіталізмові, а найперш американському. А совітські прошаки діти побиваються за валютою країни, що в агітації Совітів засуджена на розпад і недалеку революцію.

Виїзд о. д-ра Масцюха на Лемківщину.

З „Ґазети Поранної" довідуємося, що в суботу, 19. грудня ц. р. на свято Богоявлення відбудеться в Сяноці урочисте свячення води на Сяні при участи апостольського адміністратора о. д-ра В. Масцюха. Москвофіли стараються у міністерстві комунікації за знижкою залізничих білетів для лемків з цілої Лемківщини. З Криниці приїде москвофільський хор і орхестра під проводом п. Ровіцького. У Народнім Домі відбудеться опісля академія і концерт у честь апостольського візитатора. У свяченні води візьмуть участь представники адміністраційної влади і війська.

О. д-р В. Масцюх приїде до Сянока в пятницю 18. січня ц. р. поспішним поїздом в 12-ій годині вполудне і замешкає на приходстві в Сяноці.

Опісля виїде до Риманова, де замешкає в палаті гр. Потоцького і де буде вже урядувати постійно.

З НАШИХ ІМПРЕЗ.

МАЛАНЧИН ВЕЧІР.

Заходом „Української Захоронки" та „Карпатського лещетарского клюбу" відбувся Маланчин вечір дня 13. ц. м. у просторих салях Дому Почтовців при вул. Японській. Вечерниці протягнулися до самого ранку. Велике число гостей, дуже добра музика під управою п. Яблонського і дві салі, де музика грала напереміну — все це зложилося на незвичайно веселий настрій. Великою прикметою вечора був добірний буфет, приміщений у просторих ресторанних салях і першому поверсі. Всі учасники забави винесли якнайкраще враження. (ет.)

Гострий осуд чеських журналістів.

ПРАГА, ПАТ. „Народні Лісти" помістили довшу статтю з осудом тих чеських журналістів, які підчас своєї прогулки в Москві склали вінок на могилі Леніна. Автор статті висловлює жаль, що чехи складають вінок на могилі того, який є найбільшим винуватцем лиха. Хто уповажнив цих журналістів — питає автор — манифестувати в СССР перед очами мученого народу в імени чеських журналістів? Хто уповажнив цю горстку чеських журналістів сплямити добре імя чеського народу рабським моклоном на гробі найбільшого руїнника Росії? Тут протест не поможе — кінчить автор статті. Треба перед цілим світом заявити, що горстка самовільних репрезентантів чехословацької преси приїхала до Москви з фальшивою леґітимацією на те, щоби плюнути в лице не лише російському, але також і чеському народові.

Рільничі й селянські справи в соймі.

БУДЖЕТ МІНІСТЕРСТВА РІЛЬНИЦТВА В СОЙМОВІЙ КОМІСІЇ.

Реферат посла Карвацького. — Експозе мін. Понятовського. — Дискусія.

Засідання буджетової комісії в пятницю 11. січня було присвячене буджетові міністерства рільництва.

Референтом буджету був **пос. Карвацький**, бувш. віцеміністер рільництва.

У свому рефераті він підкреслив, що до 1. листопада м. р. повітові роземчі уряди полагодили 450.000 селянських справ, зменшуючи лихварське задовження селян на кругло 6 міл. зол. При цьому здержано понад 85.000 ліцитацій. Що торкається рільничої політики, референт заявився за дальшим затриманням інтервенційної акції в закупі збіжа (ПЗПЗ), та підкреслив диспропорцію в зарібках беконярів і рільників при дотеперішній годівельно-збутовій політиці через союз беконярів. Найважнішою справою вважає референт піднесення доходовости рільників у першу чергу зменшення надмірних коштів посередництва. Нарешті референт заявився за дальшою експльоатацією державних лісів у власному заряді, бо це дало досі добрі господарські висліди.

Перед дебатою над звідомленням референта комісія вислухала **експозе міністра рільництва Понятовського.**

Хід думок у тому експозе був такий: При всіх зусиллях піднести рільничу продукцію, найбільшою трудністю є недостача поважних капіталів. Відповідних готівкових резерв нема. Рільництво мусить рятуватися інтенсифікацією праці. Надії на відплив сільського населення до міст та заграницю нема. Наші селянські господарства є примітивні й однобічні. Умовини збуту для примітивної продукції чимраз тяжчі. Рільнича продукція мусить бути удосконалена і чимраз більше ріжнородна. Чимало рільничих продуктів ще імпортується, можна і треба заступити їх кращою власною продукцією. Кожна інтенсифікація вимагає капіталового вкладу. Звичайно поступається так, що кожний новий вклад капіталу мусить бути опертий на стислій калькуляції рентовности. Коли в цю калькуляцію рентовности вложиться згідно з науковою методою вартість кожного дня праці, тоді прийдеться до висновку, що ніщо не оплачується. Селянин здає собі справу з того, що вартість його днів праці, зужитих на інтенсифікацію господарства є теоретична, бо за цим днем його праці нема попиту. До села заглядає часто голод. Не можна його побороти без збільшення та поліпшення продукції в дрібних господарствах. Щоби це вдалося, треба пильно дбати про піднесення загальної і фахової освіти селян та про скріплення рільничої кооперації. Міністер є противником того, щоби територіяльне або рільниче самоврядування (виділи повітові та рільничі палати) вели на власне ризико якінебудь торговельні підприємства. Жовтневі закони про віддовження селян напевно скріплять рентовність рільничої продукції. В одних руках задержана годівельна і виробничо-торговельна господарка в державних лісах є й надалі доцільна. Натомість застрашаючі висліди виказує експльоатація приватних лісів, яка від 1924 до 1932 р. перейшла 253 прц. нормальних рубних етапів.

По цій промові міністра приступлено до дискусії, яка почалася в год. 12 і закінчилася аж по півночі.

Представник польського „клюбу народового" **Грішмахер** ще раз підкреслював, що ціла господарська політика повинна мати на увазі державну самовистарчальність і крім того протиставився імпортові маргарини, рижу та заграничних яблок. Пос. Маліновський від „клюбу людовців" домагався нових рільничих шкіл, вважаючи, що надзір над ними повинно мати радше м-ство рільництва ніж м-ство освіти. Представник ББ **Клешинський** висунув ще раз постулят, щоби міністерство рільництва мало більший голос при заключуванні торговельних трактатів. **Речник** польських соціялістів домагався більшої платні для двірських робітників. Пос. **Бітнер** (християнські людовці) виступив проти дотеперішньої державної інтервенційної політики в експорті збіжа, висказуючи погляд, що краще перевів би цю справу приватний збіжевий банк.

ПРОМОВА ПРЕДСТАВНИКА УКРАЇНСЬКОГО КЛЮБУ ПОС. ЛУЦЬКОГО.

Від Українського Клюбу промовляв пос. **Луцький.** Він підкреслив, що ціла господарська політика переходить чимраз більше до рук уряду. Етатизм вбиває суспільну ініціятиву. Тимчасом треба нам якнайбільшої ініціятиви самого рільництва, яке крім дотеперішньої дбайливости на площині продукції мусить само перебрати в свої руки рільничу торговлю та рільничий промисл. Більша загальна та фахова освіта є конечні, але самі рільничі школи, які можуть мати вплив на поліпшення продукції, не вистарчають. Сучасне рільництво мусить мати добрий кадр рільників-економістів і крім них добрих техніків для рільничої торговлі і рільничого промислу. Найбільшим нещастям села є надмір його населення, забагато невистарчальних дрібних і карловатих господарств.

З цього боку відносини з кожним роком чимраз гірші. Еміграція поза межі держави безвиглядна. Законодавство останніх років, етатизація і монополізація істнуючого промислу, вже заповіджені утруднення для нових купців, майже цілковите унеможливлення вишколу ремісників в істнуючих ремісничих варстатах — спинюють відплив безробітного сільського населення до міст.

Дехто потішається ще дальшими можливостями внутрішньої кольонізації. У цій справі Український Клюб виповідається за якнайсильнішим переходом неселянської землі до селянських рук, але під одною безумовно вірною і конечною умовиною, що цілий добутий запас діличівської землі мусить бути зужитий на побільшення місцевих дрібних селянських господарств. На цілім сході нема ніяких кольонізаційних можливостей. Погоджуємося з поглядом міністра, що рільництво і держава мають замало капіталу для заспокоєння рільничих потреб. Було би марнотравством кинути ці невистарчаючі капітали в непродукційні інвестиції, конечні при кольонізації. У наших умовинах кольонізація не була би господарською політикою, тільки політичним насиллям, на кожний випадок дуже небезпечним. Коли в істнуючих умовинах селянське населення мусить на загал лишитися в селі, тоді безумовно треба побільшити та поліпшити продукцію селянського господарства. На те потрібні є між іншим також комасація і меліорація. Одно і друге не вдається в Галичині і не вдасться без побільшення місцевих і селянських господарств.

Погоджуючися з міністром, що готівкові капітали, які має село і які взагалі можуть бути рухомлені для села, є замалі, Український Клюб не може при цій нагоді не підкреслити, що львину частину цілого суспільного доходу забирає держава на свої потреби, лишаючи занадто мало на всі продукційні цілі, що також всі великі доходи інституцій суспільного убезпечення забирає держава. Тому то нема грошей навіть на забезпечення дуже дорогих передвоєнних підставових меліорацій. У мин. році Міністерство Скарбу наказало здержати організування нових кредитових кооператив, бо державна бюрократія має видумати новий плян, хто, де і як має мати право організувати селянські кредити. Гасло „все для держави" розуміється у нас так, що скарбові уряди і староства надмірними податками та штудерно видумуваними карами й оплатами стягають із села так багато гроша, що село чимраз більше голодує. З другого боку бачимо, що марнується податковий гріш, призначений Міністерством Рільництва на субвенції рільничих товариств. З жахом довідуємося з актів державної контролі, що напр. львівський відділ „Малопольського Рільничого Товариства" досі не міг вирахуватися з 247.000 зол., одержаних як субвенцію з Міністерства Рільництва ще перед 1931 р.

Приймаємо з задоволенням до відома декларацію міністра про необхідне велике значіння кооперації для скріплення селянських господарств. Тільки рільнича кооперація забезпечить дрібним селянським господарствам ліпшу продукцію і більшу рентовність своєю організацією селянського закупу та збуту. Коли мова про збут, ще раз підкреслюємо, що в першу чергу важним є для села збут молока, яєць, безріг, дробу, лену і конопель, стручкових рослин та овочів. У цьому місці представив пос. Луцький всі неймовірні перешкоди, які ставить державна адміністрація українській кооперації на північних і західних землях.

Рентовність селянських господарств унеможливлюють надмірні кошти посередництва при збуті хліборобських продуктів. Навіть на внутрішнім ринку. Напр. кошти залізничого перевозу при віддалі 300 до 400 км. виносять на 1 км. волового мяса 12 сот., а вепрового 13 до 15 сот. Міські оплати за вїзд до міста, постій на торговиці, ветеринарійні оглядини, вагу і т. п. виносять від одної штуки худоби у Львові кругло 1 зол., від одної безроги кругло 50 сот. Коли до цих міських оплат додати ще оплату в різні (у Львові 6 зол. 50 сот. від штуки худоби і 4 зол. від безроги) та державні податки (від убою 3 зол. за штуку худоби і 1 зол. 50 від кожної безроги, промисловий і доходовий податок пересічно 7 зол. від штуки худоби і 2 зол. 50 сот. від безроги) і т. п., тоді всі ці кошти поза перевозом вийдуть у Львові на кругло 27 зол. від штуки худоби, та на поверх 9 зол. від кожної безроги. Щойно по тім приходять кошти посередництва гуртівника й деталіста, а все це разом паде величезним, неймовірним тягарем на рільника продуцента. Тому то домагаємося рішучої обнижки залізничої тарифи і рішучої обнижки всіх міських оплат при збуті живини.

Признаємо також і ми, що при збуті беконів до Англії значно більшу користь мають беконярі ніж рільники-продуценти безріг. Булоб інакше, якби могла повстати рільнича кооперативна беконярня. На жаль і тут беконярі здобули монополь. Не вільно заснувати в Польщі ніякої нової беконярні. Але і цього мало. Беконярів зобовязано, що мають приймати 50 проц. безріг безпосередньо від рільників та рільничих організацій і платити за ці безроги продуцентам не тільки найвищу риночну ціну, але й ще поважні додаткові премії. Львівська Рільнича Палата має в цій справі ближче незнану нам спеціяльну умову із союзом беконярів. Однак знаємо, що на території цієї Палати члени годівельних секцій українського рільничого товариства „Сільський Господар" не мають доступу до тих контрактових достав. Монополь у тих доставах мають тільки члени годівельних секцій при „Малопольськім Рільничім Товаристві", про яке нині вже була тут мова. Український Клюб рішуче застерігається проти такої політики. Виступаємо проти неї так само, як проти монополів і картелів у промислі.

Зате цілковито погоджуємося з міністром, щоби територіяльне і господарське самоврядування не провадили ніяких торговельних підприємств і взагалі не вели нічого, що з більшим успіхом можуть перевести добровільні рільничі товариства і рільнича кооперація. Також безпосередня організація і ревізія кооператив не може бути завданням рільничих палат.

Жовтневі закони про віддовження рільників вважаємо добрими законами, але і при цій нагоді мусимо вказати також і їх тіні. Ще раз найкраще вийшов той, хто найбільше користав із державного скарбу.

Український Клюб не має засадничих застережень проти того, що в державних лісах від кількох літ вже не продається дерева на пні, тільки переробляється його і збувається у власнім заряді. Не бачимо ніяких користей, коли би цю перерібку і збут передано приватному купецтву чи напівдержавному картелеві власників ліса. Значно гіршим лихом вважає-

мо стару господарку всіляких експльоататорів у державних лісах на Гуцульщині.

В цілій рільничій політиці домагаємося поширення селянського землеволодіння і вдержання якнайбільших можливостей для конструктивної суспільної ініціятиви. У першу чергу треба мати на увазі дрібне селянство, бо вдержання його добробуту і його світогляду є основою добробуту, моралі й культури в кожнім народі.

ДАЛЬШИЙ ХІД ДИСКУСІЇ.

З дальшої дискусії можна ще згадати пос. **Розмаріна** (жид. клюб), який обіцював державі значно більші доходи, коли експльоатація держ. лісів знову передасться купцям і назвав блефом кооперативне гасло безпосередньої співпраці продуцента зі споживачем, пос. **Фіялковського** (клюб народови), який підкреслював з признанням працю української кооперації, та промову пос. **Санойци** (ББ), що противився рільничому експортові „за всяку ціну", будь вона і смішно мала.

ПІСЛЯ ТРІЮМФУ ЛЕТУНКИ.

НЮ ЙОРК, ПАТ. Міс Ергард, що осіла в Овкленді в Каліфорнії ,перелетіла простір Гонолюлю-Овкленд 3.800 км. за 18 годин і 13 хв. Вона перша сама одна виконала такий летунський рекорд.

З відчитової салі.

Українське Товариство Прихильників Мистецтва і АНУМ. Відчит д-ра *І. Іванця* „ВОЄННІ СЮЖЕТИ В МИСТЕЦТВІ". 12. ц. м. саля „Бесіди".

Прелеґент хотів дати історичний огляд підходу ріжних епох і мистців до війни. Війна, як відомо була одною із найсильніших спонук творчости від найдавніших часів, впливала на загальний стан мистецької культури, ставала подекуди товчком поступу. З одного боку маємо приклад знищення монголами великої культури Іраку та загибелі культури ацтеків, з другої позитивні наслідки походів Олександра Вел., що дали підставу до т. зв. гелєністичної культури і успіхи Наполеонівських кампаній.

Воєнні мотиви стали тим чинником, який у монументальне статичне єгипетське мистецтво впровадив елемент руху, динаміки. Синонімом війни було асирійське мистецтво, що у великій мірі представляло культуру фізичної сили. Схід представляє в мистецтві елемент масової війни, елемент патосу. Греки підходять до війни інакше; для них війна це драма, в якій виступає пластично краса борця. У боротьбі під Термопілями протиставлено масі принцип індивідуального вишколу і геройства. Характеристика гелєнського батального жанру — декоративна концентрація, відтак ритм і гармонія.

В епосі гелєністичній перевагу має реалістичний елемент який і продовжують римляни. У середновіччі, з упадком старовинної цивілізації, війна стає примітивною. Її характер епізодичний, турнірований; у мистецтві воєнна тематика записується найкраще в мініятурах і книжкових прикрасах.

Штука воювання відроджується з Ренесансом; винахід огнестрільної зброї відграє тут велику ролю: між противниками повстає віддаль, а в малярстві виринає потреба рахуватись із перспективою, змальовувати топографічний елемент. Голяндські малярі як Вуверман і Вандер Мелен дають у своїх картинах атмосферичну естетику війни. За ними йде доба Наполеона, що поширює ці засоби.

Прелеґент довів свій відчит тільки до Наполеонових воєн. Погляди свої ілюстрував численними знимками з історії мистецтва. Дивно вражало що колишні учасники війни не поцікавились такою темою і не прийшли на відчит.

Звіт Управи Національного Музею за 1934 рік.

Продовж 1934 р. відвідало Музей 1306 осіб, у тому 168 чужинців. Приросту в збірках було 587 предметів: людового мистецтва 43; новітнього мистецтва 67, з чого 45 портретів кисти ген. Захара Павлюха; книжок по мистецтву і бібліографії 150; архіваліїв 269, у тому 133 збірки ген. Осипа Вітошинського і 30 Д. Греґолинського; монет і банкнотів 33, типів людових 79. В науковій робітні перебувало 130 дослідників, яким видано 714 предметів з відділу давньої книжки й архіву.

Внутрішня праця обняла: 620 справ 726 позицій касового діловодства, 166 предметів у консерваційній робітні, та 3365 томів книгозбірні Ореста Козловського, вписаних у головну книгу за змістом і видавництвами. Подрібний науковий опис одержали 311 медалів, 130 печаток і 125 ручних хрестів XVII—XIX вв. У найближчій будуччині будуть зінвентаризовані решта хрестів усіх 250, різьба XVII—XVIII вв. і монети.

На будову в Музею вплинуло 370.30 зол., в тому 50 дол. від Українського Народного Союзу в Н. Джерзі — разом з попередніми від 1918 р. 22.804.13 зол. На будову видано зол. 3.171, а всього досі 162.201.50 зол. На остаточне викінчення будови і на обстанову збірок потрібна ще квота 25.000 зол., що була виказана у звіті 1933 р. з подрібним розрахунком.

Союз Прихильників Національного Музею мав у звітному році доходу 2.283.30 зол., а в видатках на закупна 1166.38 зол.

Продовж 1934 р. були такі виставки: ретроспективна українського мистецтва із 226 предметів музейних збірок, уладжована коштом допомоги Міністерства Освіти в Варшаві; на цій виставі було більше 3000 відвідувачів, себто продовж одного місяця перебувало вдвоє більше відвідувачів у самому Музею ніж протягом цілого року. Про цю виставку появилося 26 обширних рецензій у польських ґазетах і 4 заграничних з великим признанням мистецьких цінностей української творчости. На жаль українська преса у Львові не зрозуміла ані інтенцій ані завдань цієї виставки і поставилася до неї односторонно і навіть напастливо, не постаравшися провірити самої виставки на місці. Друга чергова виставка була з приводу 120-ліття народин Шевченка, складена з 450 предметів; на ній перебувало 517 відвідувачів. Третя чергова виставка була з приводу перенесення ґалерії новітнього мистецтва у репрезентаційній салі старого будинку, складена з 218 образів 46-и мистців та скульптури Архипенка. Четверту виставку присвячено вшануванню 20-ліття вимаршу в поле УСС, на якій приміщено 350 предметів у 2/3 із власних збірок Національного Музею. В майбутності має бути уладжена постійна виставка мистецьких і річевих памяток цієї доби галицько-українського життя в одній із саль старого будинку.

Найбільше уваги довелося присвятити приміщенню ікон XV—XVI вв. у двох великих салях партеру нового будинку. Провідною думкою розподілу була часова і мистецька незалежність ікон, що їх можна було розділити на яких 60 стилевих груп, що виявилися між 320 виставленими іконами. Цим розподілом необняті ще яких 150 ікон XVI в., що наслідком стану свого збереження через недостачу місця не могли ввійти в цю збірку. Окремо не мають ще приміщення через недостачу відповідної обстанови яких 300 малих ікон, що своїми мистецькими прикметами тільки побільшать число стилевих груп, себто поодиноких шкіл і напрямків у цю давну добу мистецького життя галицької землі. Нажаль брак фондів, ужитих на розбудову Музею, та внаслідок неплатности чиншівників продовж останніх 20 літ більше за 40.000 зол., немає змоги осущити намічені завдання музейної праці так скоро, якби воно було бажане.

Після перенесення відділу ікон до призначених їм саль нового будинку та приміщення Богородчанського іконостасу на призначеному для нього місці можна було приготовити 4 салі старого будинку для ґалерії новітнього українського мистецтва. Цей відділ займе в майбутності ще салі І. поверху старого будинку, коли з нього можна буде перенести книгозбірню й архів у спеціяльний, намічений для них будинок. Одночасно з цим перегрупованням музейних збірок доводиться думати про надбудову старого будинку, щоби осягнути таким робом нові відповідні приміщення з бічно-горішнім світлом для часових виставок творів українського мистецтва і культурного життя.

Здійснення усіх цих плянів музейної розбудови і перегруповання залежатиме в першу чергу від уваги громадянства до цих високих і необхідних потреб культурно-національного життя і його належної репрезентації. На превеликий жаль на цю чисто наукову працю музею, а через неї на гідне представництво української культури назовні, в нас немає нізвідки найменшої допомоги. Тільки такому недоціннюванню праці Музею належить приписати дуже повільне поширення музейних видань останнього часу, як „25-ліття Національного Музею", „Різдво Христове в поході віків" з історією колядки і щедрівки та різдвяно-новорічнього побуту і прегарної та одинокої на Україні книжки „Ісус Христос", як згармонізований переклад 4-ох евангелій, зроблений о. Михайлом Кравчуком. Проте згадані книжки повинні би найтися в домі кожної родини, бо в них є дуже ясно виявлений віковий звязок з усім світом та шляхи його розвитку на Україні.

Рівнож не легко Національному Музеєві брати участь у світовій науковій праці. А чейже в ній міг би Нац. Музей завдяки своїм збіркам чимало дуже цінного сказати і таким робом ще сильніше звязати українську культуру і науку зі світом. Найкращим доказом на те був вислід участи директора Нац. Музею в IV. Конґресі візантиністів у Софії (гл. „Діло" 1934 р.: 283 і 284, 310 і 311). Участь цю уможливила допомога міністерства освіти у висоті 600 зол. на кошти дороги і побуту. Одначе на виконання поручених Конґресом директорові Музею наукових завдань через зібрання кирило-методіївських памяток з українських джерел, немає в нас потрібного гроша на необхідні поїздки і копіювання.

Цій недастачі фондів на — викінчення будови Музею, на репрезентаційне перегруповання збірок і ведення наукової праці може зарадити одиноко загальна громадянська увага до дуже важних і важких завдань наукової музейної установи. Бож ця установа на основі остаточно затвердженого фундаційною владою 16. XI. 1934 р. статуту є виключною власністю Українського Народу, представленого згідно з постановами статуту через своїх найчільніших членів в Кураторії Наукової Фундації Національний Музей. — Нехайже XXX-ий рік діяльности Національного Музею стане тим щасливим роком, у який всі Громадяни сповнять своє висококультурне завдання супроти нього: матеріяльною допомогою на розбудову (П. К. О. Національний Музей у Львові, ч. 153.422), масовим вступленням у члени Союзу Прихильників Національного Музею (вул. Мохнацького ч. 42) з місячною вкладкою 5. зол., та дружньою прихильністю в точному виконанні своїх зобовязань супроти української культури, захованої в збірках Нац. Музею та в його виданнях.

І. Свенціцький, директор Н. М.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— В останніх днях у Німеччині поліція сконфіскувала низку закордонних щоденників здебільша французьких, англійських і швайцарських. Минулої суботи поліція сконфіскувала всі англійські щоденники крім „Таймса", французькі „Тан", „Еко де Парі" і „Фіґаро".

— Провідник австрійського Фольксбунду обняв провід над націоналсоціялістами в Австрії. Партія „Фольксбунд" поширювала вже давніше гасла прилучення Австрії до Німеччини.

— Великий політичний процес у Ковні проти 126-ох німців перервали тому, що 38 підсудних занедужало на грипу. Наслідком сильних морозів у Ковні нездужає на грипу 5.000 осіб.

— У Берліні покарали смертю 34-літнього афґанця Камеля Сейду за вбивство афганського посла у Берліні.

— У Закопанім закінчилася міжнародня залізнича конференція представників залізниць Чехословаччини, Австрії, СССР і Польщі. На нараді обговорювали налагодження комунікації з Далеким Сходом, прибалтійських держав зі середущою Европою та узгіднено розклади їзди між Польщею та Чехословаччиною.

— Найвищий суд у Ковні рішив, що чужинці можуть ставати спадкоємцями землі на Литві, але обовязані ліквідувати їх до трьох років.

Маячення про змову на Білоруси.

МОСКВА, 15. 1. ПАТ. Витаючи зїзд Совітів Білоруси „Ізвестія“ пише про ліквідацію нової контрреволюційної організації, яку створили члени закордонної розвідки. Організація вела шпигунську і диверсійну акцію, щоби підготовити ґрунт для інтервенції при допомозі російської й української еміграції, німецьких і польських фашистів з метою відорвати Білорусь від СССР.

—o—

Арештування емігрантів і комуністів у Сарщині

САРБРІКЕН, 15. 1. ПАТ. Нині рано арештували поліційних урядовців у Сарщині, які були політичними емігрантами з Німеччини, під закидом намаганого атентату. Між арештованими є Ґереке, Хріст, Павль Льоріот і приятелька комісара поліції Махтса Ельза Гаас.

ЛЬОНДОН, 15. 1. ПАТ. Агенція Райтера повідомляє, що в басейні Сари поліція арештувала 16 комуністів, у яких найшла зброю і кастети.

Провідники соціялістів признаються до поражки

САРБРІКЕН, 15. 1. ПАТ. Провідники лівого фронту Макс Бравн і Пфордт перебувають під охороною кількох своїх прихильників. Перші вістки про висліди плебісциту пригнобили провідників. Признаємося до поражки — заявив Бравн, — одначе вона доказує що з нинішними переможцями не можна вести леґальної боротьби.

Строге поготівля на австрійсько-німецькім кордоні.

ПАРИЖ, 15. 1. ПАТ. Авас повідомляє з Відня, що військам залоги і відділам Гаймвери наказали строге поготівля.

НОВИНКИ

— **„МЕККА“**, Руська ч. 1 — це прибіжище всіх спрагнених тепла, гарячого чаю й солодощів! 859 1-3

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3, I. пов. Тел. 54-16.** 395 91-?

— **Магазин постелі Р. Джала,** Львів, Хорущини 3, поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри по 5 золотих, матераци по 7 зол. 639 22-100

— **Фризієрські сальони** для пань і панів та косметичні — Т. Кутковський, Сикстуська 14, тел. 106-88. 85/87 8-15

— **В Укр. Наук. Інституті в Берліні** відбудеться 16. ц. м. свято з приводу смерти бл. п. проф. Мих. Грушевського. Будуть промовляти куратор інституту проф. д-р Антін Пальме і доцент д-р Борис Крупницький. Початок в год. 8. веч.

— **Вписи до високої школи** будови машин і електрики в Познані можна доконувати до кінця січня ц. р., а навіть і довше з причини великого числа вільних місць. Інтересовані повинні негайно внести прохання і поінформуватися щодо умовин. Устний іспит здають тільки кандидати, що не покінчили середніх шкіл і мають бодай шість кляс середньої школи. Висока школа ділиться на семестри і це не має найменшого звязку з розпочинанням студій. Їх можна починати в зимовім і літнім семестрі.

— **До фейлетону про спалшину давноколишнього новоріччя.** В ч. 9 „Діла“, с. 5, шп. 1, р. 27 знизу має бути „з них“, себто з дня нового року та його передодня ворожили майбутне.

Хоч праця, яка вимагає десятки років, певне тяжка, але в фейлетоні була мова про **цінну працю** д-ра Свенціцького (ч. 10, с. 2, шп. 3, р. 8 знизу).

— **Доповнення членів промислово-торговельної палати.** Міністер промислу й торговлі Райхман підписав іменування сімох членів промислово-торговельної палати у Львові. Радниками стали: дир. Микола Заячківський, проф. Стан. Пілят, д-р Оскар Шмідт, проф. Г. Сокольніцький, адв. д-р М. Ріхтер, дир. Г. Зісер і інж. Д. Ванлич. Таким чином скомплетовано число членів львівської промислово-торговельної палати.

— **Літературна нагорода за 1934 р.** Дальші жертви на „Літературну нагороду 1934“ Т-ва письменників і журналістів ім. І. Франка зложили: Дмитро Жук, Адамівка 2 зол., Іван Тиктор, Львів 100 зол., Союз українських накладень і книгарень, Львів 50 зол. Потрібна ще невелика квота. Жертви слати на адресу: Центробанк, Львів 3. Мая 15, з зазначенням: „На літературний фонд“.

— **Українці в краківському університеті.** Як ствержує „Газета Варшавська“ в краківському університеті студіює цього року коло 400 українців. Найбільше українських студентів записаних на медицину, опісля на право і фільософію.

— **Утруднюють доступ до адвокатури.** Міністерство справедливости виготовлює новелю до закону про адвокатуру. Приписи про доступ до адвокатури такі важкі, що рівняються замкненню адвокатських лист. М. і. передбачений припис, що адвокатом можна бути аж після 5-літньої безплатної судової практики і дволітньої державної служби.

— **Шаховий турнір,** що відбувся в останньому часі у Львові, скінчився перемогою 19-літнього грача Герстенфельда, що здобув 12 точок і мистецтво Львова. Друге місце заняв Г. Фрідман, третє Фр. Сулік (оба по 11 і пів), четверте Кавфман (11), пяте Шехтер (11), шесте Шенфельд (10 і пів), семе Попель, мистець зперед двох років (7 і пів) і т. д. — Світовий турнір шахістів у Гастінгс скінчився перемогою льорда Томаса. Дальші місця заняли по черзі: Фльор, Еве, Капабілянка, Ботвінік і Ліліенталь. Для Капабілянки, колишнього світового мистця, цей турнір — велика катастрофа, бо він ще ніколи досі не займав четвертого місця. Від совітського шахіста Ботвініка надіялися більше.

— **Під закидом державної зради.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові засіли на лаві обвинувачених Василь Сидор, 25-літній абсольвент гімназії, і Володимир Василевський, 20-літній абсольвент 6-ої кл. гімн., під закидом державної зради, якої допустилися, як каже акт обвинувачення, належачи до ОУН. Крім того закидують їм кольпортажу нелеґальної літератури.

— **Присуд на комуніста.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові відбулася розправа проти Мозеса Ґотліба, якого арештовано, як виписував на мурі камяниці комуністичні гасла. Ґотліба засуджено на 2 роки вязниці.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні клясової льотерії впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на чч. 21894, 22450, 116472, 172302, 178755. — 5.000 зол. на чч. 2394, 160096. — 2.000 зол. на чч. 16029, 17952, 31077, 44106, 46523, 68278, 95264, 98409, 110555, 118828, 139536, 143249, 154493, 157265, 165893, 169466 — 1.000 зол. на чч. 1700, 4124, 13497, 23049, 26767, 27625, 30820, 31847, 34936, 35239, 43193, 44682, 45364, 47079, 50135, 52754, 57326, 71885, 82214, 84972, 84449, 97362, 99631, 100713, 104803, 105188, 107028, 116495, 116102, 119307, 119307, 119972, 124031, 25829, 31731, 138244, 151374, 15191, 154384, 161295, 166114, 174677, 174990, 178167. 10.000 зол. на чч. 82803, 152489, 179335, — 5.000 зол. на чч. 9170, 58264, 73932, 110681, 133337. — 2.000 зол. на чч. 844, 20279, 34700, 49642, 52994, 55604, 77551, 101501, 104103, 113011, 120605, 132360, 144190, 147127, 160853, 161394. — 1.000 зол. на чч. 1341, 4300, 4870, 15236, 18053, 21870, 33956, 35745, 37648, 42063, 45073, 48376, 50949, 54582, 56589, 56888, 59118, 59118, 59693, 60295; 66876, 66916, 71204, 75085, 79448, 86589, 89593, 89979, 94478, 115070, 115485, 117526, 126807, 127099, 129101, 136299, 137104, 140091, 142383, 143237, 152440 153882, 165801, 167853, 168957, 170186, 173505, 179520, 179971.

— **Великі транспорти дешевих помаранч до Львова.** Вісім фірм у Львові, одна в Дрогобичі й одна в Бориславі, які торгують овочами, закупили на овочевій авкції в Ґдині багато помаранч для Львова. Ті помаранчі справді будуть перші, які закуплено при тарифових митних полекшах і вони спричинять уже загальну знижку цін помаранч. Компетентна влада означила ціну в детайлі 1 зол. 30 сот. за 1 кґ. нетто. Воєвідський уряд видав уже розпорядження, щоб купці додержувалися повищої ціни, а маґістрати та староства мають допильнувати, щоб ціна помаранч не була вища. Купці обовязані продавати помаранчі від пів кґ. вгору.

— **Львівська хроніка.** Невідомий злодій вкрав із воза спедиційної фірми „Марія Завадзька“ баль рольового тютюну вартости 400 зол. — До арештів відставили Марію Гусак і Марію Прайс, які покинули свої діти. — Безробітний Йос. Хмель напився отруї. Забрали його до шпиталю. — Сільним квасом намагала втроїтися зарібниця Павлина Коцан. До шпиталю не хотіла йти.

З театру.

ТЕАТР РІЖНОРОДНОСТЕЙ: „НІЧНІ ЛЕТИ“ песа на 3 дії Олександри і Мечислава Лісевичів.

Песа пари львівських авторів — дебют. В її основу лягли, здається, особисті переживання, бо автор був колись військовим летуном. Зображена тут траґедія жінки, що нестямно кохає свого чоловіка і не може погодитись із його професією військового летуна, вічно поза хатою, серед далеких просторів, у загрозі смерти. Перші дві дії складені сильно, хоч можна було в першій оминути занадто часто повторюваної сцени з вікном, крізь яке дивиться самотна жінка. Друга дія дає цікавий образок із товариського життя летунів. Майже до самого кінця песи глядач зацікавлений її розвязкою. На жаль, розвязка ця не відповідає добрим намірам авторів, щоб закінчити всю песу сильним, ориґінальним акордом. Закінчення занадто мало драматичне.

Песу приняла публика прихильно. *м. р.*

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

ВОЛОДИМИР КУБІЦЬКИЙ,
друкарський складач, б. голова організації друкарів „Огнище“ і б. голова Професійного Союзу Друкарів Польщі, відділ Львів — помер дня 10. січня ц. р., проживши 60 літ.

Покійний був визначною одиницею серед львівських друкарів, чого доказом є, що як українець довгі літа був головою проф. організації друкарів „Огнище“ у Львові. Своїм небуденним знанням і хистом зумів зєднати собі симпатії усіх друкарів, без огляду на національність. Покійний довший час перед війною перебував на Чехословаччині, а після світової війни працював в друкарні Вид. С-ки „Діло“ у Львові як заступник техн. управителя. Похорон відбувся минулої неділі 13. січня з каплиці Бернардинів на Личаківський цвинтар, при участи всіх друкарів Львова, а також багатьох представників преси, видавництв і т. д. Від українських друкарів прощав Покійного над гробом п. Порфір Буняк. В. Й. П!

Ті, що виграли...

Четверта стотисячна виграна впала в осьмім дні тягнення в Кракові на ч. 140.214.

Четвертини цього числа мали п. Л. Л. і Н. М. приватні службовички, п. А. С. торговельник та Д-р Д.

Стільки дістав п. Г. Якубовський, робітник, що працює в одній з фабрик у Томашеві Мазовецькім, який мав одну четвертину числа 82.132. Це дуже щасливий для п. Якубовського дебют, бо перший раз рішився він на купно льотерійного льосу до 1-ої кляси 31-ої Державної Льотерії, а заохотила його до того вміла і зі смаком прибрана рекламова декорація томашівської філії колектури у Пісочній.

Пiвдесятьма тисячами, які — як уже ми повідомляли — впали в дні 11. п. м. в дрогобицькій філії одної з перемиських колектур — поділяться: п. п. Б., робітник, Б., дрібний рільник та два приватні офіціялісти п. п. Ц. і А.

Число льосу 134.536, на яке впало в дні 12. п. м. 50.000 зол., закупили в одній зі згаданих колектур мешканці міста Вонбжезна у Великопольщі.

В колесі залишився ще мільйон і багато інших виграних, якими поділяться ті що будуть мати льоси. Тим, яким щастя тепер не всміхнеться, ніщо не стоїть на перешкоді здобути майно в найближчій 32-ій Державній Льотерії.

СПОРТ.

ДУЖАННЯ АТЛЕТІВ.

Висліди дужань такі: Феќестанов поклав Сулімана, Валюшевський Попса, Кіртон Пайса, Шимковський Ляндава (подвійним нельзоном).

Від тепер усі дужання йдуть аж до висліду. Початок щодня: год. 8·30 веч.

ГАКІВКА.

Ціріх. Віннінер Монахс — репрезентація Швайцарії 5 : 0.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича:

Рожнітів:

16. І. „Катерина“.
17. І. „Залізна Острога“.

Брошнів Осада:

18. І. „Княжна чардаша“.
19. І. „Катерина“.

Брошнів Село:

Год. 3 попол. 19. І. „Серед бурі“.

Управа театру подає до відома, що дня 10. І. вернувся до театру п. Йосиф Стадник та обняв артистичний провід тетру.

Великий Міський Театр.

Середа, 16. І. год. 7·30 веч. „Роскішна дівчина“.

Четвер, 17. І. год. 7·30 веч. „Я переміг красу“.

Театр Ріжнородностей.

Середа, 16. І. год. 7·30 веч. „Нічні дети“.

Четвер, 17. І. год. 7·30 веч. „Нічні дети“.

Міжнародній турнір мистців дужання за чашу серед. Европи на 1935 р. в салі Колосею при вул. Сонячній. Початок змагань в год. 9 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „В погоні за чорною маскою“ „Сховайте ваші ситки“.

АПОЛЬО: „Ігумен Кордецький“ (Оборона Ченстохови) з Кар. Адвентовичем.

АТЛЯНТИК: „Пан без мешкання“.

ВАНДА: Шангай Експрес. „Тайна Білого Пекла“.

ҐРАЖИНА: „І щож далі, сіра людино?“, „Дозвольте нам жити!“

КАСІНО: „Світ сміється“ (совітська комедія).

КОЛІСЕЙ: „На дні океану“ й ревія.

КОПЕРНИК: „Смерть відпочиває“.

МАРУСЕНЬКА: „Велика подія“ та ревія.

МІРАЖ: „Гільтайська трійка“ (Флїп і Флап) „Чарлі ратує Европу“.

МУЗА: „Танок кохання“.

ПАЛЯС: „Циганські мельодії“.

ПАН: „Бастер роздає міліони“ „Князь Аркадії“.

ПАСАЖ: „Романс Маньки Грешної“ „Піонірі Тексасу“.

РАЙ: „Радісна година“. Мікі-Маус.

СВІТ: „Піснею завойовую світ“.

СОНЦЕ: „Марш Ракочія“ та ревія.

СТИЛЕНЕ „Тайна малої Шерлі“ та ревія „Карнавалові пампушки“ (виступ Стефи Стадниківної).

УТІХА: „Смерть і загадка“ (Гарі Піль) і ревія.

ХИМЕРА: „Вкрадено людину“ (Лілі Даміта, Анрі Гара).

Закордонне радіо.

Середа, 16. січня 1935.

Відень (506,8) 15·20 Для дітей, 17·05, 19·40, 22·15 Музика, спів, **Братислава** (298,8) 17·10 Твори Фігуш-Бистрого, **Кошиці** (259,1) 13·35, 17·05 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 11·05 Сальон. музика, 19·10 Військ. орх., **Париж** (1648) 13·15 Концерт, 21·00 „Люція з Лямермуру“ оп. Доніцетія, **Білгород** (437,3) 13·15 Пісні, **Берлін** (356,7) 16·00 Довкола кохання, пісні, музика, 21·10 Концерт (соліст Гееберг), 22·0 Нім. оп. музика, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·30 Солісти, 18·50 Трубна музика, **Ляйпціг** (382,2) 18·00 Скрипка, **Мінхен** (405,4) 14·20 Солісти, 18·50 Фортепян, **Будапешт** (550,5) 17·30 Пісоньки, 20·50 Швайц. нар. музика, 22·20 Циг. музика, **Мілян** (368,6) 11·30, 13·10 Легка музика, **Рим** (420,8) 21·00 „Травіята“ оп. Верді.

Четвер, 17 січня 1935.

Відень (506,8) 17·30 Форт., 19·40 Муз. всячина, 21·30 Легка музика, **Братислава** (298,8) 17·20 Сучасні чеські пісні, **Кошиці** (259,1) 18·00 Для Закарпаття (нар. пісні), **Прага** (470,2) 10·15, 11·05 Сальон. й джез. музика, 17·0 Форт. 19·30 Богема оп. Пуччіні, **Париж** (1648) 13·30 Концерт, 21·45 Есп. муз., **Білгород** (437,3) 20·00 „Князь Люксембург“ оп. Легара, **Берлін** (356,7) 16·15 Нар. пісоньки, 17·20 Форт. рецитал Геверіа, 19·00 Трубадур оп. Верді, **Кенігсвустергавзен** (1571) 17·45 Спів, 19·00 Соната Бетовена ес-дур оп. 12, форт. сон. оп. 37 20·00 „Боккачо“ оп. Суппе, **Мінхен** (405,4) 14·05 Солісти 16·00, 21·00 Концерт, **Будапешт** (550,5) 13·00 Пісоньки, 17·35 Сальон. музика, **Мілян** (368,6) 17·10 Вок. концерт, **Рим** (420,8) 19·45 Концерт.

Ширіть наш часопис!

Львівське радіо.

Середа, 16. січня 1935.

6.45 Ранішня авд., 7.20, 22.00 Реклям. концерт, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Метеор. вістки, 12.05 Огляд преси, 12.10 Концерт, 13.0 Полудн. денник, 13.05 Оп. арії з гр. пл., 15.30 Експорт, 15.35 Біржа, 15.45 Фрагм. „Нічних летів“, 16.00 Ревія „Старої Банди“ з Варшави: „Знову „бандити“ (з Ярошіем), 16.45 Хвилинка запитів для ст. дітей, 17.00 Оперетткові арії з гр. пл., 17.25 Легковаження домашньої праці (гутірка для жінок), 17.35 Спів у супр. фортепіяну, 17.50 Спорт порадник, 18.00 Наукова стенографія, 18.12 Сільва рерум, репертуар театрів, 18.15 Транс.: форт. тріо ц-моль оп. 101, 18.45 Господарський відчит, 19.00 У країні колисанок (із гр. пл.), 19.20 Гутірка, 19.30 Твори на ксильофон із гр. пл., 19.50, 19.56 Спорт. вістки, 20.00 Вечір циг. романсів, 20.45 Веч. денник, 20.55 Як працюємо, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Трибуна кінового видця (Юр. Тепа), 21.40 Скрипка (Ірина Дубіцька) в супр. форт., 22.15 Здоровлю тебе гр. платтою, 22.30 Танк. музика. 23.00 Комунікати.

Четвер, 17. січня 1935.

6·45 Ранішня авд., 7·50, 22·00 Реклям. концерт, 11·57 Сигнал часу, 12·03 Метеор. вістки, 12·05 Огляд преси, 12·10 Над Стиром і Горинем (гутірка для дітей про Волинь із пісоньками й музикою), 12·30, Муз. вок. поранок 13·00 Полудн. денник, 13·05 З ринку праці 15·30 Експорт 15·35 Біржа 15·45 Концерт, 16·45 Лекція фр. мови, 17·00 Театр Уявн: „Барбаріна“, 18·00 Почт. скринька, 18·10 Мист. життя, Сільва рерум, 18·15 Театр. фейл. 18·25 Хор Дана й Висоцький з гр. пл. 18·45 Що читати (поет. новини), 19·00 Форт. ресітал, 19·20 Актуальний фейлетон, 19·35 Англ. пісоньки (Шкавер) із гр. пл., 19·50 Сніговий комунікат, 19·54 19·57 Спортові вістки 20·00, 21·00 Симфонічний концерт. 20·45 Веч. денник, 20·55 Як працюємо, 21·45 Наслідки боротьби з редакцією, 22·15 Сальон. музика з гр. пл., 22·45 Гутірка з Каз. Вежинським, 22·55 Гр. пл., 23·05 Танк. музика, 23·30 Комунікат для учасників міжнар. авт. рейду в фр. мові.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·26 1/2 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·91, Париж 34·93 1/2, Берлін 212·65, Цюрих 171·46, Голяндія 358·5, Прага 22·12, Італія 45·31, Нюйорк кабель 5·30 3/8, Нюйорк чеки без трансакцій.

Золото: Доляри 8·910—8·930, Франки фр. 34·50—34·67, Дукати 8·50—8·60, Корони 36·20—36·50, Рублі 45·50—46·30.

Срібло: Корони 0·32, Рублі 1·45, Фльорени 0·67—0·68.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська льоко Львів

	від — до	від — до
Пшениця одноц.		18·50—13·75
Пшениця збірна		17·25—17·50
Овес одноц. насін.	13·50—14·00	
Кукурудза краєва	15·25—15·75	
Бобик	13·00 13·50	
Вика чорна	17·00—18·00	
Вика сіра	15·50—16·50	
Гречка на жниво	13·50—13·75	
Просо краєве	16·00—16·50	
Висівки житні	7·25— 7·50	
Висівки пшен. гр.	8·00— 8·25	
Висівки пшен. сер.	7·75— 8·00	
Висівки пш. мілкі	8·50— 9·00	

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 15. січня ц. р. з приводу вичікуючої тенденції цін на масло не ставить. Кооперативам платив за:

	льоко Львів.
1 л. молока	0·16 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	4·00 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло вичікуюча, на молоко, сметану слаба, на яйця сильна.

Маслосоюз повідомляє, що від 15 січня до 5. січня ц. р. включно платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці, льоко подвіря птахомісарні „М. С.“ у Львові (вул. Б. Глоговацького 23):

Когути мол.	I. кл.	за 1 кг.	0·85 зол
Кури	„	„	0·95 „
Качки	„	„	1·05 „
Індики	„	„	0·95 „
Годовані гуси	„	„	0·90 „
Пантарки	„	„	1·10 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

Когути мусять бути молоді без остроґ.

ОПОВІСТКИ.

У слід заяви зложеної дня 20. 11. 1934 до акту обвинувачення внесеного п. Карлом Новаком, упр. нар. шк. І. Ш. в Печеніжині (VII кг 51/34) зложив п. Осип Андрійович через Д-ра А. Кузьмича в Коломиї зол. 25 на УКТОДІ. 862

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

ХІ. Загальні Збори

„Союзу Українських Купців“ у Львові

відбудуться дня 2. лютого 1935 р. год. 10 передпол. у власній домівці, Ринок 10 ІІ. пов. з ось таким денним порядком:

1. Відкриття Загальних Зборів.
2. Відчитання протоколу останних Заг. Зборів.
3. Звіт секретаря з діяльности Союзу за минулий рік.
4. Звіт скарбника.
5. Звіт відпоручників „Місцевих Гуртків“ (філій).
6. Звіт Провірної Комісії і внесок на уділення абсолюторії уступаючій Раді і Виділові.
7. Вибір голови Союзу.
8. Вибір 12 членів Ради, 4 заступників і 3 членів Провірної Комісії.
9. Ухвалення висоти член. вкладок на біжучий рік.
10. Справа органу Товариства „Торговля і Промисл“.
11. Справа „Самопомічної каси“ і „Запомогового фонду“.
12. Внески і запити.

Якщо в год. 10. не явиться вимагане статутом число членів, Заг. Збори відбудуться годину пізніше при кожній скількости членів.

В год. 9 рано буде відправлена Служба Божа за померших членів Союзу в каплиці Успенської церкви (Волоської) при вул. Руській.

По Загальних Зборах відбудеться нарада відпоручників „Місцевих Гуртків“ (філій) з краю.

В год. 9. вечором відбудуться Великі Вечерниці для членів і впроваджених гостей.

ЗА РАДУ:

Дм. Конюх, секретар. — Яр. Скопляк, голова

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.